

Tel Aviv, augustus 2010, eloel 5770

Algemeen financieel rapport en besluiten Stichting Collectieve Maror-gelden Israël

Bureau: Sderoth Jehudith 10, Tel Aviv, Israël, Correspondentieadres: POB 57271, 61572 Tel Aviv, Israël
Tel: +972-3-6241775, fax +972-3-6241774, Email: scmi@netvision.net.il, Website: www.scmi.org.il

over aanvragen van de 9de aanvraagronde, ontvangen t/m 30.11.09

Gebruikte afkortingen:

Maror = Morele Aansprakelijkheid Roof en Rechtsherstel,

M = miljoen,

NIS = New Israeli Shekel,

SCMI = Stichting Collectieve Maror-gelden Israël, waarbij iedere organisatie van ex-Ned. in Israël aangesloten kan zijn

SMO = Stichting Maror-gelden Overheid (in Nederland)

SPI = Stichting Platform Israël

Ronde = Periode voor het indienen van aanvragen voor uitkeringen

Archief Philip Staal

Voorwoord van de voorzitter

Bij het voorbereiden van mijn voorwoord in dit verslag vond ik mijn onderstaande eerste schrijven aan de organisaties van de Nederlandse gemeenschap na mijn benoeming als voorzitter van de SCMI in 2007:

Begin citaat:

Beste vrienden van de Nederlandse organisaties in Israel.

Sinds de aanvang van de zgn. MAROR-gelden zijn er inmiddels 4-5 jaar verstreken. Gedurende deze jaren zijn vooruitbetalingen (globale gelden of zgn. seed money) uitgereikt. Nadat e.e.a. in de juiste richting is gestuurd, zijn projecten ingediend bij de stichting die opgericht is om die gelden te verdelen: de SCMI (Stichting Collectieve Marorgelden Israel).

Het afgelopen jaar liep de termijn van diverse bestuursleden af, inclusief die van de voorzitter. In het vierde kwartaal van 2007 zijn nieuwe bestuursleden geïnstalleerd inclusief ondergetekende die de eer toegeedeeld werd, gekozen te worden als voorzitter van SCMI.

Zonder inbreuk te willen of zullen doen op het verleden, heb ik mijn agenda altijd luid en duidelijk verkondigd:

- *Eis tot discipline van alle organisaties bij het aanvragen van projecten en het uitgeven van de toegekende gelden.*

- *Voorkoming van duplicaties en bewerkstelligen van samenwerking en bundelen van activiteiten.*
- *Prioriteit voor activiteiten verbonden met shoa-overledenen en waar mogelijk tweede generatie.*
- *Gezien de leeftijdspyramide van deze doelgroep en de levensverwachting (in Israel gemiddeld 79-81 jaar) een formule vinden waarbij er nog in ieder geval 10 jaar geld ter beschikking zal zijn.*

Einde citaat.

Bovenstaande tekst nu –drie jaar later – lezende, denk ik dat wij met zijn allen met een zekere tevredenheid kunnen constateren dat de doelstellingen in grote mate zijn bereikt:

- Ondanks het feit dat de som van de projectaanvragen nog altijd het gebudgeteerde bedrag ruim overschrijdt, constateren wij bij de meeste organisaties begrip en zelfdiscipline.
- Helaas zien wij nog altijd duplicaties en gebrek aan samenwerking, maar ook hier hopen wij dat de organisaties uiteindelijk net zoveel begrip zullen tonen als hun vertegenwoordigers en de onafhankelijke bestuursleden in het bestuur van SCMI.
- De afgelopen drie jaar is aanzienlijk minder aandacht besteed aan herinnering, boeken, gebouwen etc. Dit is ons zeker door de diverse initiatiefnemers niet in dank afgenomen. Wij weten ons echter gesteund en door de meeste aangesloten organisaties en door velen in de Nederlandse gemeenschap in Israël.
- Als gevolg van het behoudend en conservatief beleid van het huidige bestuur geloven wij dat de eerder gedane planning van 10 jaar nog altijd een haalbare kaart is.

Tot slot nog een aantal punten:

1. Doorlichting van organisaties

In het vorige jaarverslag maakten wij melding van het doorlichten van enige organisaties in onze gemeenschap. Nu – een jaar later - kunnen wij met vreugde mede delen, dat onze organisaties zich met eer kunnen meten aan andere stichtingen en organisaties in Israël. In feite zijn de onderzoeken afgesloten en behoudens enkele technische aangelegenheden, zijn alle zaken gecontroleerd en goedgekeurd door onafhankelijke accountants, experts op dit gebied. Daarnaast zijn waar nodig, opbouwende conclusies getrokken.

2. Elah

Zonder iets in mineur gaat het kennelijk niet. Helaas heeft Gidi Peiper, de voorzitter van Elah, het nodig geacht om op de 30^e algemene vergadering, kritiek uit te oefenen op de besluiten van het bestuur van SCMI en haar te verwijten niet te begrijpen en willen te grijpen de belangrijkheid van gemeenschapswerk "om redenen die niet altijd relevant zijn".

Elah is de organisatie die van alle organisaties veruit de meeste subsidie heeft ontvangen.. Dit is geen geheim, want de cijfers worden elk jaar gepubliceerd. Ik betreur dit verwijt.

Het moet duidelijk zijn dat de bron van subsidies aan het opdrogen is en dat heeft ook een invloed op de hoogte van de gelden die SCMI in het algemeen en zo ook aan Elah kan alloceren. Ook moet het duidelijk zijn, dat SCMI niet in staat is om alle activiteiten te ondersteunen, hoe goed en nuttig die ook mogen zijn, echter genoodzaakt is alleen die activiteit te ondersteunen, die een onderdeel is van de kernactiviteit van de organisatie. Het is Elah duidelijk gemaakt dat SCMI psychotherapie beschouwt als behorende tot het unieke gebied van Elah en dat gemeenschapswerk daar niet toe behoort.

3 Project onderzoek onroerend goed

Inmiddels zult u op de hoogte zijn van het project onderzoek naar onroerend goed in Nederland. Dit is een gemeenschappelijk onderzoek van het Nederlandse en Israelische Jodendom. Ja een schot in de duister, ja investering op lange termijn. Unaniem heeft het bestuur van SCMI besloten dit project, samen met de COM (de Nederlandse SCMI), te steunen. Wij nemen deze verantwoordelijk op ons.

4 Personalia

a. Duki (Yehuda) Gelber

Eerder dit jaar werden wij opgeschrokken door het plotselinge overlijden van Duki (Yehuda) Gelber. Duki was niet alleen -in ancienniteit - één van de oudste bestuursleden van SCMI, hij was daarbij ook één van de bestuursleden die zeker op problematische momenten gedurende discussies, de juiste opmerking wist te maken en oplossingen wist voor te stellen. Niet alleen Duki's familie, maar ook SCMI verloor een heel geliefde en gewaardeerde vriend. Dank je Duki. יהי זכרו ברוך

b. Petra Romy

Petra was bijna van het begin van de Maror-gelden verbonden aan het kantoor; sinds 1993 was zij bureauhoofd en was zij een centrale persoon in de organisatie, een vraagbaak voor een ieder. Petra heeft gekozen naar iets nieuws uit te zien.

Precies, loyaal, descreet en bescheiden, ongetwijfeld ingrediënten die Petra zullen helpen in elke andere positie. Wij danken Petra en wensen haar succes.

c. Bestuursleden en onafhankelijke bestuursleden

Ik voel het niet alleen een plicht maar vind het ook een groot genoeg, mijn medebestuurders te danken voor het vruchtbare jaar, voor de manier waarop wij respect hebben voor elkaars standpunten en hoe wij telke male weer tot

uitgebalanceerde besluiten komen. Ik wil deze maal een speciaal woord wijden aan onze onafhankelijke bestuursleden, bestuursleden die geen organisatie vertegenwoordigen, allen tweede generatie, kinderen van welbekende leden van onze gemeenschap en professionals op hun gebied:

- i. Chana Bromberg, geb. Izaaks, dochter van: Eddy Izaaks z.l. en Julia
- ii. Amiran van Kloeten, zoon van Sally z.l. en Sonja z.l. van Kloeten
- iii. Micha Shimoni, zoon van de legendarische IOH voorzitter Yehuda Shimoni z.l.

Zij geven een speciaal cachet aan de discussies en met een klein variant op het originele "zo vader zo zoon", kunnen we zeggen: "zo ouders, zo kinderen".

Avraham (Albert) de Vries

Voorzitter SCMI

Bestuursveranderingen

Het huidige bestuur, dat sinds september werkzaam is, bleef grotendeels in dezelfde bezetting haar lopende taak vervullen. Na het plotselinge overlijden van Duki Gelber, z.l. werd Rony Polak benoemd als bestuurslid namens de organisatie Ayala.

Het bestuur telt 13 leden en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de meeste Nederlandse organisaties in Israël en drie onafhankelijke leden. De bestuursleden voeren deze taak uit op vrijwillige basis (sommigen hebben een volledige en drukke baan) en het is hier de plaats om hen te bedanken voor hun inzet. Het bestuur vergadert gemiddelt eens in de drie weken gedurende een periode van ongeveer acht maanden en bespreekt de ingediende projecten, nadat degenen die het project ingediend hebben gehoord zijn. Aan het eind hiervan stemt het bestuur over de vraag of het project goedgekeurd wordt dan wel niet. Dergelijke vergaderingen duren vele uren en ieder van de leden kan zijn mening naar voren brengen, nieuwe ideeën lanceren, op- en aanmerkingen maken. Nadat alle projecten deze procedure doorgelopen hebben, wordt er gestemd over de verdeling van het budget.

Het bestuur benoemde 4 subcommissies, wier taak het is om het efficiënt functioneren van de stichting te bevorderen.

- Het dagelijks bestuur (DB) – voor lopende zaken
- De follow-up commissie – voor het nagaan van de vooruitgang van de projecten en het besluiten om tot betaling over te gaan.

- De financiële commissie – voor het besturen van de financiële zaken van de stichting.
 - De bezoek commissie – bezoekt een deel van de organisaties om de vooruitgang van het project te onderzoeken.
- Bovendien heeft het bestuur besloten om naast iedere stichting die een toekenning heeft ontvangen een bestuurslid aan te stellen die nodige informatie kan verstrekken over het project aan de follow-up commissie, ten einde het werk van deze commissie te vereenvoudigen.

Uitkeringen van Maror-gelden door SCMI voor aanvragen van de 9de ronde

In de vorige ronde vond een ingrijpende verandering plaats in de uitkeringsprocedure en de behandeling van de aanvragen t.o.v. de vorige rondes, zoals we verleden jaar gerapporteerd hebben.

Ten einde binnen het kader van het gestelde bedrag te blijven, verbonden we in feite twee rondes samen en stelden het totale bedrag op NIS 7 miljoen, d.w.z. NIS 3.5. voor ieder jaar, daarbij de mogelijkheid voor een organisatie scheppend om gelijktijdig voor ieder jaar apart een aanvraag in te dienen. Bovendien hielden we NIS 800.000 van dit bedrag vrij ter verdeling voor projecten van organisaties die niet van deze gelegenheid gebruik maken.

Ook in deze ronde handhaafden we deze procedure en namen ieder jaar afzonderlijk onder de loupe ervoor zorgend, dat er niet meer dan NIS 3.5 miljoen uitgekeerd wordt. Zodoende stelden we de organisaties in de gelegenheid om nu al een aanvraag in te dienen voor de jaren 2011 en 2012, ook al heeft deze reeds een toezegging gekregen voor de vorige ronde. Inderdaad maakten een aantal organisaties van deze gelegenheid gebruik. Op deze manier weet de organisatie reeds in het begin van 2011 welke som ter hare beschikking staat voor dit zelfde jaar, terwijl het bestuur van SCMI van haar kant zonder druk de betalingsprocedure kan afhandelen. We willen er de nadruk op leggen dat de mogelijkheid van het indienen van vooruitlopende aanvragen open staat voor iedere organisatie, echter de ervaring (weliswaar kort) heeft ons geleerd dat tot nu toe alleen de grote organisaties van deze gelegenheid gebruik maken. Uiteraard worden ook deze aanvragen behandeld volgens al de regels van de statuten, uitkerings reglement en beleidsplan van SCMI.

Het bestuur van SCMI ziet het als haar taak om te bewerkstelligen, dat de verschillende Nederlandse organisaties zoveel mogelijk tot samenwerking komen, hetgeen slechts ten bate van de Nederlanders in Israël zal komen, of met andere woorden: ter voorkoming van duplicaties.

We hebben er derhalve strikt de hand aan gehouden om iedere organisatie een uitkering toe te zeggen voor haar kernactiviteit om te vermijden dat een zelfde activiteit van twee afzonderlijke stichtingen bij beiden gesubsidieert wordt. Dit beleid hebben we reeds in de vorige ronde gevoerd en in deze ronde gaan we hiermee onverwijld verder.

Gebruik van het globale voorschot

In 2004 werd besloten om NIS 16 miljoen uit te keren als globaal voorschot aan de Nederlandse organisaties in Israël. Een groot deel van de organisaties maakten gebruik van dit globale voorschot. Er zijn nog enige organisaties die deze gelden slechts

gedeeltelijk benut hebben. In het kader van de huidige ronde hebben we dit in rekening gebracht.

Resteren nog NIS 2 miljoen die nog niet opgenomen zijn. Twee organisaties retourneerden toegekende gelden, nadat zij besloten hadden om hiervan geen gebruik te maken. We proberen ook dit jaar om deze verplichting te beperken en verzoeken de organisaties om de restanten van het globale voorschot te gebruiken.

Beleidsplan

In 2008 vonden er verscheidene besprekingen plaats over het beleidsplan. Het bestuur van SCMI besloot uiteindelijk dezelfde criteria aan te houden voor de verdeling van de uitkeringen als voorheen, daarbij nog eens de nadruk leggend dat de gelden in eerste instantie bestemd zijn voor activiteiten ten behoeve van shoah overlevenden (1^e en 2^e generatie).

Dit jaar eindigde de termijn van het huidige beleidsplan en als vereiste van SAMO moesten we een beleidsplan voor de jaren 2010-2015 formuleren. Dit beleidsplan is gebaseerd op het huidige beleidsplan en als zodanig voorgelegd aan SAMO opdat zij het ons toekomende geld aan ons kunnen overmaken.

Bezwaarschriften op besluiten van de 8ste ronde

Er werd één bezwaarschrift ingediend op de besluiten van de vorige ronde.

Dit bezwaar werd afgewezen.

Beperking van de uitgaven

Het bestuur heeft zich ingespannen om de lopende uitgaven te beperken, hetgeen met succes bekroond werd. Nu al het derde opeenvolgende jaar daalden de uitgaven van het vorige jaar met ongeveer 25%. Dit jaar was daling ongeveer 30% in vergelijking met het vorige jaar. Deze beperking van de uitgaven is te danken aan het gezamenlijke besluit afstand te doen van de zaal aan de Sd. Yehudith.

We zijn van plan om ook dit jaar door te gaan met onze uitgavebeperking.

De situatie van de beleggingen van de Maror-gelden

In deze exceptionele tijden is het nog steeds niet duidelijk of de economische wereldcrisis voorbij is en zijn wij verplicht om onze financiële beleggingen met de grootste voorzichtigheid te besturen. Zoals bekend is de Nederlandse regering en andere Nederlandse instellingen de bron voor de Maror-gelden. Dezen hebben grote geldsommen toegekend aan het Nederlandse Jodendom.

Aangezien de twee grootste concentraties van Nederlandse Joden zich in Nederland en Israël bevinden, kwam men in het jaar 2000 overeen dat de verdeling tussen het Nederlandse Jodendom en de uit Nederland afkomstige Joden in Israël zou zijn : 26% voor de uit Nederland afkomstige gemeenschap in Israël en 74% voor het Nederlandse Jodendom. Het grootste gedeelte van de voor ons bestemde gelden werd overgemaakt naar Israël. Er zijn nog steeds gelden ten gunste van ons in Nederland die door SAMO beheerd worden. Aangezien onze verplichtingen in shekels zijn en we vooruit zagen wat ons te wachten stond, verzochten we SAMO midden vorig jaar om ons de resterende gelden, die ons toekomen, over te maken of om om te zetten in shekels om geen risico te lopen van valuta devaluatie. Tot onze spijt gaf SAMO geen gehoor aan ons verzoek.

We hopen dat we tot het eind van dit jaar tot een regeling met hen komen en dat de rest van het bedrag aan ons overgemaakt zal worden.

Deze gelden zijn nog niet in ons bezit (ze worden officieel beheerd door SAMO) en om die reden komen ze niet voor op ons financieel jaarverslag. Verliezen in shekels uitgedrukt, indien ze er mochten zijn, zullen in de toekomst hun weerklink vinden in de hoogte van het bedrag dat we uit Nederland zullen ontvangen.

De gelden hier ter lande (die nog niet uitbetaald zijn of nog niet toegekend) worden met de grootste voorzichtigheid beheerd door twee portefeuillehouders, die instructies krijgen van de financiële commissie van het bestuur (bestaat uit drie leden met een economische/financiële achtergrond).

We kunnen duidelijk constateren dat ook dit jaar deze beleggingen een goede opbrengst hadden hetgeen ten gunste komt van de gehele Nederlandse gemeenschap.

Samenvatting van de negen rondes in cijfers en bedragen

Door het bestuur van SMO werden in de 1ste en de 2de ronde uitkeringen toegekend.

Door het bestuur van SCMI werden in alle overige rondes uitkeringen toegekend.

A. Algemeen overzicht

		Totalen 1 ^e t/m 8 ^e ronde		Totalen 9 ^e ronde		Totalen 1 ^e t/m 9 ^e ronde	
		Aantal aanvragen	Bedragen in NIS	Aantal aanvragen	Bedragen in NIS	Aantal aanvragen	Bedragen in NIS
1.	Bestemd voor uitkering in deze aanvraagronde		ca.52.5M		** 4M		ca.56M
2.	Ontvangen aanvragen	319	424.9M	24	15.75M	343	440.6M
3.	Door organisaties teruggetrokken	28	44.0M	0	0	28	44.0M
4.	Voldeden niet aan de statuten en uitkeringsregels	37	49.9M	0	0	37	49.9M
5.	Niet behandeld wegens ontbrekende gegevens of bijlagen	2	3.7M	0	0	2	3.7M
6.	Voldeden aan statuten en uitkeringsregels	252	327.3M	24	9.94M	276	337.2M
7.	Uit eigen financiële middelen v/d organisatie en/of van derden		116.1M		5.81M		121.9M
8.	Gevraagd van de Maror-gelden voor collectieve doelen		212.1M		9.94M		222M
9.	Afgewezen aanvragen. Redenen meegedeeld-aan de organisaties zelf	97	64.7M	8	3.56M	105	68.2M
10.	Vooraf toestemming verkregen voor dekking uit het globale voorschot	15		1		16	
11.	Organisatie ziet af van uitkering , wordt niet uitgevoerd	1	0.1M			1	0.1M
12.	Aanvragen samengevoegd met andere van dezelfde organisatie	6		1		7	
13.	Goedgekeurde aanvragen – uitkeringen uit Maror-gelden	133	49.4M aan uitkeringen	16	**4M	149	53.4M aan uitkeringen

14.	Ingediende bezwaren	45		1		46	
15.	Toegewezen bezwaren (deels verhoging van toegekende uitkeringen)	13	2.8M	1	0.05M	13	2.8M
16.	Uitkeringen uit Maror-gelden, incl. toegewezen bezwaren	146	52.2M uitkeringen	16	4M uitkeringen	162	56.2M uitkeringen
						Uit Maror-gelden Overheid in rondes 1 en 2	
						23.2M	
						Uit Collectieve Maror-gelden Israel in rondes 3-9	
						34M	

****In deze ronde zijn aanvullende bedragen toegekend en even zo toekenningen voor de jaren 2011 en 2012. Zie de verklaring onder het hoofd "uitkeringen voor aanvragen van de 9^e ronde".**

B. Verdeling goedgekeurde projecten per terrein

Terrein	1 ^e t/m 8 ^e ronde		9 ^e ronde		1 ^e t/m 9 ^e periode	
	Aantal projecten	% van het uitgekeerde totaalbedrag	Aantal projecten	%	Aantal projecten	% van het uitgekeerde totaalbedrag
Zorg	34	60%	3	39.5%	37	58.6%
Welzijn	31	18.9%	6	30.5%	37	19.7%
Wetenschappelijk onderzoek	21	5.4%	4	10.1%	25	5.4%
Herinnering	25	5.5%	1	2.5%	26	5.3%
Educatie	6	5.2%	2	4.4%	8	5.1%
Cultuur	13	4.0%	3	10.4%	16	4.4%
Religie	6	0.6%	0	0%	6	0.6%
Beveiliging	1	0.1%	0	0%	1	0.1%
Alijah en Kelita	2	0.3%	1	2.5%	3	0.5%
Totaal	139	100%	20	100.00%	159	100.00%

Deze Maror-gelden voor collectieve doelen zijn bedoeld voor het beantwoorden aan de behoeften van nu van de gemeenschap van ex-Nederlanders in Israel, met speciale aandacht voor overlevenden van de Sjoa. Ca. 80 % van de uitgekeerde bedragen werd in deze zeven uitkeringsrondes toegekend voor Zorg en Welzijn, vooral aan projecten ten behoeve van de ouderen, d.w.z. overlevenden van de Sjoa (hoofdzakelijk) en zij die voor 1940 op Alijah kwamen.

C. De vijf organisaties die de hoogste uitkeringen ontvingen in rondes 1 t/m 9

	Naam organisatie	Totaal bedrag uitkeringen
1.	Elah	14.295.000
2.	Nini	14.156.000
3.	Irgoen Olei Holland	8.567.000
4.	Beth Joles	6.510.000
5.	Yad Davids	5.396.000

D. uitkeringen toegekend 8e en 9e rondes jaren 2010,2011,2012

yad vashem	175
yad davids	250
reuth	50
inst.onderzoek o.g.	200
keren meyuchedet	600
I.O.H.	1,750
nini	1,325
beth juliana	80
beth joles	160
akewoth	50
elah	1,545
stip.fonds	250
inst.dutch jewry	160
gez.proj.nini elah	75
lochame hagetaath	50
spi	25
reserves bezwaren	230
<i>totaal</i>	<i>6,975</i>